

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 49/18

Λουξεμβούργο, 17 Απριλίου 2018

Απόφαση στις συνεδिकाσθείσεις υποθέσεις C-195/17, C-197/17 έως C-203/17, C-226/17, C 228/17, C-254/17, C-274/17, C-275/17, C-278/17 έως C-286/17 και C-290/17 έως C-292/17
Helga Krüsemann κ.λπ. κατά TUIfly GmbH

Μια «αδέσποτη απεργία» του ιπτάμενου προσωπικού κατόπιν αιφνιδιαστικής αναγγελίας περί αναδιάρθρωσεως δεν συνιστά «έκτακτη περίσταση» δυναμένη να απαλλάξει τον αερομεταφορέα από την υποχρέωση αποζημίωσης σε περίπτωση ματαιώσεως ή μεγάλης καθυστέρησης πτήσεων

Οι κίνδυνοι που απορρέουν από τις κοινωνικές συνέπειες που συνοδεύουν τέτοια μέτρα πρέπει να θεωρηθούν ως συμφυείς προς την κανονική άσκηση της δραστηριότητας του αερομεταφορέα

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2016, η διοίκηση του γερμανικού αερομεταφορέα TUIfly ανήγγειλε αιφνιδιαστικά στο προσωπικό του ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης της επιχείρησης. Η αναγγελία αυτή είχε ως συνέπεια, επί μία περίπου εβδομάδα, το ιπτάμενο προσωπικό να λαμβάνει, κατόπιν καλέσματος το οποίο απηύθυναν οι ίδιοι οι εργαζόμενοι, άδεια ασθενείας. Μεταξύ 1ης Οκτωβρίου 2016 και 10ης Οκτωβρίου 2016, το ποσοστό απουσιών λόγω ασθενείας, συνήθως της τάξεως του 10 %, ανήλθε μέχρι το 89 % όσον αφορά το προσωπικό θαλάμου διακυβερνήσεως και μέχρι το 62 % όσον αφορά το προσωπικό θαλάμου επιβατών. Το βράδυ της 7ης Οκτωβρίου 2016, η διοίκηση της TUIfly ενημέρωσε το προσωπικό της ότι είχε επιτευχθεί συμφωνία με τους εκπροσώπους του.

Λόγω αυτής της «αδέσποτης απεργίας», πολλές πτήσεις της TUIfly είτε ματαιώθηκαν είτε εκτελέστηκαν με καθυστέρηση ίση ή μεγαλύτερη των τριών ωρών κατά την άφιξη. Εντούτοις, εκτιμώντας ότι επρόκειτο για «έκτακτες περιστάσεις» κατά την έννοια του κανονισμού της Ένωσης για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών¹, η TUIfly αρνήθηκε να καταβάλει στους θιγόμενους επιβάτες τις προβλεπόμενες σε αυτόν αποζημιώσεις (ήτοι 250, 400 ή 600 ευρώ αναλόγως της αποστάσεως). Το Amtsgericht Hannover και το Amtsgericht Düsseldorf (ειρηνοδικεία Ανόβερου και Ντίσελντορφ, Γερμανία), επιληφθέντα αμφότερα αγωγών περί καταβολής των αποζημιώσεων αυτών, ερωτούν το Δικαστήριο εάν η αυθόρμητη απουσία ενός σημαντικού μέρους του ιπτάμενου προσωπικού υπό τη μορφή «αδέσποτης απεργίας», όπως η εν προκειμένω επίμαχη, εμπίπτει στην έννοια των «έκτακτων περιστάσεων», με αποτέλεσμα να απαλλάσσεται ο αερομεταφορέας από την υποχρέωση αποζημίωσης.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο απαντά αρνητικά στο ερώτημα αυτό: η αυθόρμητη απουσία ενός σημαντικού μέρους του ιπτάμενου προσωπικού (υπό τη μορφή «αδέσποτης απεργίας» όπως η επίμαχη) η οποία έχει ως απώτερη αιτία την αιφνιδιαστική αναγγελία από τον πραγματικό αερομεταφορέα της αναδιάρθρωσης της επιχείρησης, όχι κατόπιν καλέσματος από τους εκπροσώπους των εργαζομένων της επιχειρήσεως, αλλά αυθορμήτως από τους ίδιους τους εργαζομένους οι οποίοι έλαβαν άδεια ασθενείας, δεν εμπίπτει στην έννοια των «έκτακτων περιστάσεων».

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο κανονισμός προβλέπει δύο σωρευτικές προϋποθέσεις προκειμένου ένα γεγονός να μπορεί να χαρακτηριστεί ως «έκτακτη περίσταση»: 1) δεν πρέπει, ως εκ της φύσεως και των αιτίων του, να συνδέεται αναπόσπαστα με την κανονική άσκηση της δραστηριότητας του αερομεταφορέα και 2) πρέπει να μην υπόκειται στον πραγματικό έλεγχο του.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαιώσεως ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91 (ΕΕ 2004, L 46, σ. 1). (1)

Το γεγονός και μόνον ότι μια αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αναφέρει ότι τέτοιες περιστάσεις μπορούν να ανακύψουν, ιδίως, σε περίπτωση απεργίας δεν σημαίνει ότι μια απεργία αποτελεί, κατ' ανάγκη και άνευ ετέρου, λόγο απαλλαγής από την υποχρέωση αποζημίωσης. Αντιθέτως, πρέπει να εκτιμάται, κατά περίπτωση, εάν πληρούνται οι δύο ανωτέρω προϋποθέσεις.

Όσον αφορά την υπό κρίση υπόθεση, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι οι δύο αυτές προϋποθέσεις δεν πληρούνται.

Πράγματι, πρώτον, οι αναδιρθρώσεις και οι αναδιοργανώσεις επιχειρήσεων εμπίπτουν στα συνήθη μέτρα διαχείρισης των επιχειρήσεων. Έτσι, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, οι αερομεταφορείς μπορούν να έλθουν αντιμέτωποι, κατά την άσκηση της δραστηριότητάς τους, με διαφωνίες ή ακόμη και με συγκρούσεις με τα μέλη του προσωπικού τους ή με τμήμα του προσωπικού αυτού. Ως εκ τούτου, σε μια κατάσταση όπως είναι αυτή που δημιουργήθηκε στους κόλπους της TUIfly στα τέλη Σεπτεμβρίου/αρχές Οκτωβρίου 2016, οι κίνδυνοι που απορρέουν από τις κοινωνικές συνέπειες που συνοδεύουν τέτοια μέτρα πρέπει να θεωρηθούν ως συμφυείς προς τη κανονική άσκηση της δραστηριότητας του οικείου αερομεταφορέα.

Δεύτερον, η εν προκειμένω επίμαχη «αδέσποτη απεργία» δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εκφεύγει του πραγματικού ελέγχου της TUIfly. Πράγματι, όχι μόνον αυτή η «αδέσποτη απεργία» έχει ως απώτερη αιτία την απόφαση της TUIfly, αλλά η εν λόγω απεργία, παρά το υψηλό ποσοστό απουσιών, έπαυσε κατόπιν συμφωνίας την οποία η TUIfly συνήψε με τους εκπροσώπους των εργαζομένων στις 7 Οκτωβρίου 2016.

Το Δικαστήριο παρατηρεί επίσης ότι το γεγονός ότι η εν λόγω κινητοποίηση των εργαζομένων θα πρέπει να χαρακτηριστεί, κατά την έννοια της εφαρμοστέας γερμανικής εργατικής νομοθεσίας, ως «αδέσποτη απεργία», καθότι δεν κηρύχθηκε επίσημα από συνδικάτο, δεν ασκεί επιρροή όσον αφορά την εκτίμηση της έννοιας των «έκτακτων περιστάσεων».

Πράγματι, τυχόν διάκριση των απεργιών μεταξύ αυτών οι οποίες, βάσει της εφαρμοστέας εθνικής νομοθεσίας, είναι νόμιμες και εκείνων οι οποίες δεν είναι νόμιμες, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν πρέπει να χαρακτηρισθούν ως «έκτακτες περιστάσεις» κατά την έννοια του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών, θα είχε ως συνέπεια να εξαρτάται το δικαίωμα αποζημίωσης των επιβατών από την ιδιαίτερη εργατική νομοθεσία κάθε κράτους μέλους, υπονομεύοντας τοιούτοτρόπως την επίτευξη των σκοπών του κανονισμού αυτού που συνίσταται στην εξασφάλιση ενός υψηλού επιπέδου προστασίας των επιβατών καθώς και στην υπό εναρμονισμένους όρους άσκηση των δραστηριοτήτων των αερομεταφορέων στο έδαφος της Ένωσης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106